

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»
Протокол № 3 від 18.03. 2021 р.
Голова Вченої ради, ректор
Смоланка В. І.

ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Культурологія»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 034 Культурологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки
кваліфікація: бакалавр культурології

Ужгород - 2021

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Гуцул Володимир Миколайович – канд. істор. наук, доцент кафедри археології, етнології та культурології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»(керівник робочої групи)
 2. Керецман Надія Павлівна – канд. істор. наук, завідувач кафедри археології, етнології та культурології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
 3. Данилець Юрій Васильович – канд. істор. наук, доцент кафедри археології, етнології та культурології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
 4. Леньо Павло Юрійович – канд. істор. наук, доцент кафедри археології, етнології та культурології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
 5. Росул Тетяна Іванівна – канд. мистецтвознавства, доцент кафедри археології, етнології та культурології ДВНЗ «Ужгородський національний університет».
 6. Полянський Андрій Михайлович – здобувач III року навчання I освітнього ступеня бакалавр, спеціальності 034 «Культурологія»
- Зовнішні стейкхолдери:**
7. Дегтярьова Еліна Володимирівна – голова ГО «Ужгородський модернізм»
 8. Коцан Василь Васильович - директор Комунального закладу «Закарпатський музей народної архітектури та побуту» Закарпатської обласної ради.
 9. Куцов Костянтин Олександрович – Головний спеціаліст відділу охорони культурної спадщини та музеїв управління комунальних закладів культури департаменту культури, національностей та релігій Закарпатської ОДА
 10. Мойжес Володимир Валерійович - директор Археологічного музею ім. Е. Балагурі УжНУ

Освітня програма «Культурологія» розроблена відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 034 Культурологія, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 року № 801.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 032 Культурологія

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» Факультет історії та міжнародних відносин
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр Освітня кваліфікація: бакалавр культурології
Офіційна назва освітньої програми	Культурологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання: 3 роки і 10 місяців (на основі здобутого ОКР молодший спеціаліст з відповідної спеціальності – 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік і 10 місяців)
Наявність акредитації	Рік впровадження освітньої програми: 2017 р. Первинна акредитація у 2021 р.
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України - 6 рівень, FQ-EHEA - перший цикл, EQF-LLL - 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Умови вступу визначаються Умовами прийому до закладів вищої освіти України та Правилами прийому до ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/294
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До чергового перегляду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068
2 - Мета освітньої програми	
Освітня програма спрямована на забезпечення фундаментальної теоретико-практичної та науково-методичної підготовки фахівців, котрі володіють широкою базою компетентностей культурологічного знання та вмінням ефективно застосовувати їх в практичній діяльності.	
Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціалізована культурологічна освіта в контексті відповідної спеціальності та галузі знань. Ключові слова: культурологія, історія культури, теорія культури, історія мистецтва, міждисциплінарний підхід, культурологічні дослідження, методика культурологічних досліджень.
Особливості програми	ОП з культурології надає можливість студентам: - займатися науковою та творчою роботою; - проходити археологічну, антропологічну, музейно-екскурсійну та педагогічну практики; - вивчати іноземні (у т.ч. регіональні) мови; - навчатися та проходити практики у навчальних закладах України та сусідніх країн у відповідності до угод про співпрацю та обмін студентами; - здійснювати екскурсії по містах України та сусідніх країн.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Основні сфери працевлаштування: освітні та культурні інституції (музеї, галереї, дослідницькі центри), збереження і розвиток культурної спадщини, громадські організації та культурні осередки, засоби масової інформації, креативні та культурні індустрії, органи державної влади та місцевого самоврядування, незалежні культурні та мистецькі проекти. Бакалавр культуролог може обіймати такі посади, що відповідають Державному класифікатору професій ДК 003-2010: 1492 Менеджери (управителі) у сфері культури, відпочинку та спорту 232 Викладачі середніх навчальних закладів 243 Професіонали в сфері архівної справи, музеєзнавства, бібліотечної справи, інформації та кінопрограм 245 Професіонали в галузі художньої творчості 2481 Професіонали в галузі туризму 33 Фахівці в галузі освіти 3476 Організатори у сфері культури та мистецтва 3479 Інші фахівці у сфері культури та мистецтва 531 Працівники з надання послуг у сфері мистецтва
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти
Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Ґрунтуються на принципах студентоцентрованому та індивідуально - особистісному підході; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної навчальної та дослідницької роботи з використанням елементів дистанційного навчання, розв'язування прикладних задач, виконання проектів, навчальних та виробничих практик, курсових робіт.

Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за всіма види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності (поточний, модульний, підсумковий контроль); модульні контрольні роботи, індивідуальні проектні роботи, тестування, заліки, звіти про практику, курсові роботи, заліки, екзамени. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951 із Змінами до Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11062, Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070 з дотриманням норм академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223. Перезарахування кредитів відбувається на основі Положення про визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131. Процедура оцінювання здобувачів вищої освіти також враховує результати неформальної освіти згідно Положення про порядок визнання Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966. Наявна чітка процедура розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти, яка описана в Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти в Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964 та Положенні про порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967
------------	--

Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК - 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК - 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК - 3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК - 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК - 5	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК - 6	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
	ЗК - 7	Здатність працювати автономно.
	ЗК - 8	Здатність працювати в команді.
	ЗК - 9	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК - 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
	ЗК - 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
	ЗК - 12	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК - 1	Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.
	ФК - 2	Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах
	ФК - 3	Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;

	ФК - 4	Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).
	ФК - 5	Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.
	ФК - 6	Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів
	ФК - 7	Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів.
	ФК - 8	Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвілєві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу
	ФК - 9	Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.
	ФК - 10	Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.
	ФК – 11	Здатність організувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології.
	ФК – 12	Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.
Програмні результати навчання		
ПРН - 1	Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.	
ПРН - 2	Аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру	
ПРН - 3	Створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації.	
ПРН - 4	Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.	
ПРН - 5	Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.	
ПРН - 6	Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.	
ПРН - 7	Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики.	
ПРН - 8	Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано	

	викладати умовиводи щодо їх змісту.
ПРН - 9	Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження.
ПРН - 10	Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу..
ПРН - 11	Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації.
ПРН - 12	Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань..
ПРН - 13	Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.
ПРН - 14	Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефаківцями.
ПРН - 15	Вільно спілкуватися з професійних питань усно та письмово державною та іноземними мовами з урахуванням мети спілкування та соціокультурних особливостей його контексту.
ПРН - 16	Визначати, формулювати та аргументувати власну громадянську та професійну позицію щодо актуальних суспільних питань.
Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Склад проектної групи освітньої програми професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Професорсько-викладацький склад постійно проходить стажування згідно Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура. Для проведення практичних занять, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний Веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. - Необмежений доступ до мережі Інтернету. - Наукова бібліотека, читальні зали. - Віртуальне навчальне середовище Moodle. https://moodle.uzhnu.edu.ua/ - Навчальні і робочі плани. - Графіки навчального процесу.

	- Навчально-методичні комплекси дисциплін. - Дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик. - Методичні вказівки щодо виконання курсових та бакалаврської робіт. - Наочні навчальні посібники - колекції археологічного музею та НДІ карпатознавства, лабораторії етнології, фольклористики та краєзнавства, картографічні матеріали, тематичні презентації. - Електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи. - Навчально-методичні центри: Археологічний музей ім. проф. Е. Балагурі факультету історії та міжнародних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Музей історії УжНУ, лабораторія, лабораторія етнології, фольклористики та краєзнавства ім. М. П. Тиводара.
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Академічна мобільність студентів здійснюється на основі двосторонніх угод, укладених між ДВНЗ «Ужгородським національним університетом» та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269 , встановлено загальний порядок організації академічної мобільності студентів. Здійснюється згідно програми міжнародної академічної мобільності «Еразмус +».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	До ДВНЗ «УжНУ» приймаються іноземні громадяни, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах. Особливості вступу та навчання визначаються Положенням про навчання іноземних громадян у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9378

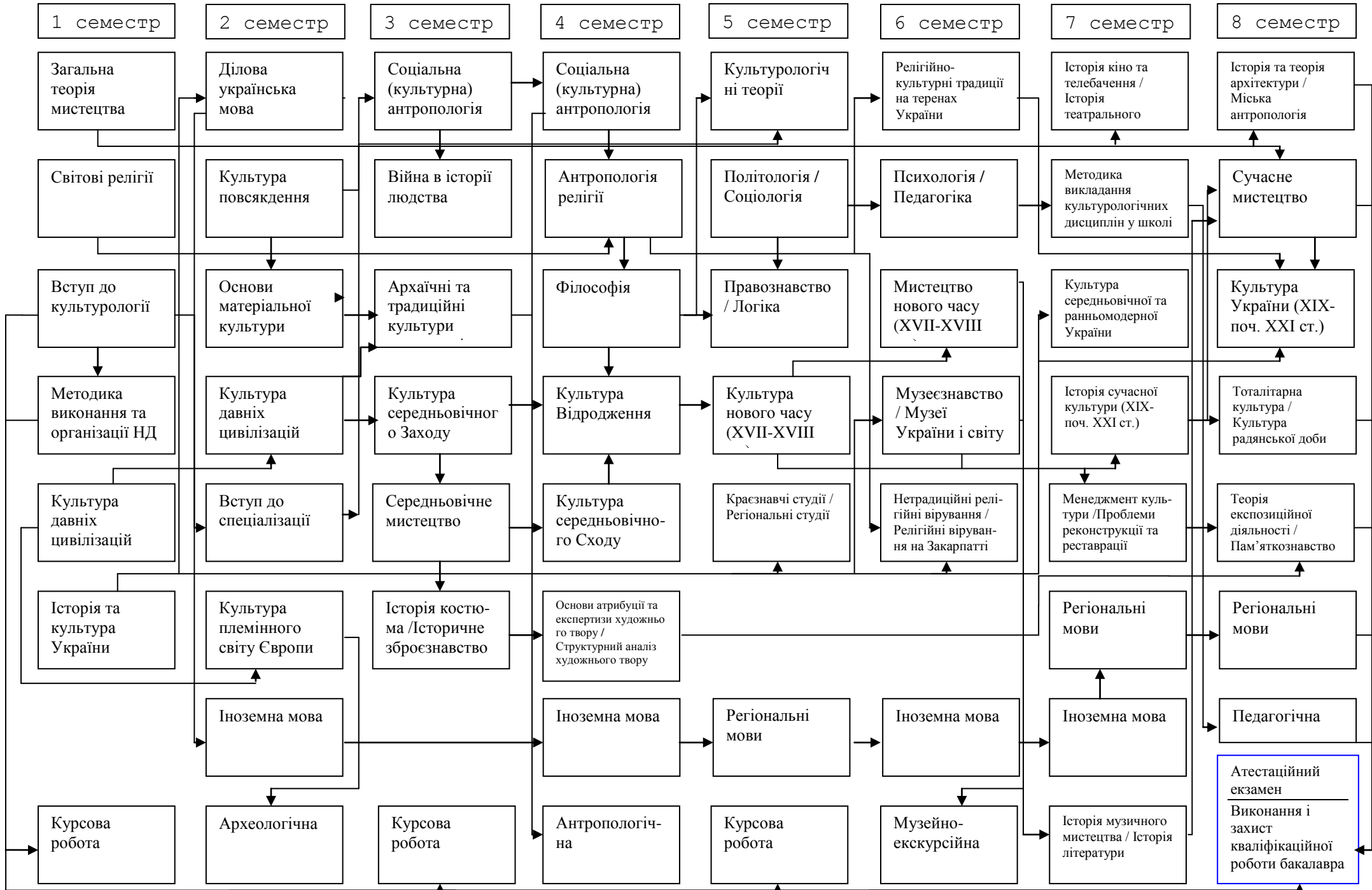
2.Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Загальна теорія мистецтв	3,0	залік
ОК 2.	Світові релігії	5.0	екзамен
ОК 3.	Ділова українська мова	3.0	залік
ОК 4.	Культура повсякдення	3.0	залік
ОК 5.	Основи матеріальної культури	4.0	екзамен
ОК 6.	Соціальна (культурна) антропологія	8.0	залік, екзамен
ОК 7.	Війна в історії людства	4.0	екзамен
ОК 8.	Архаїчні та традиційні культури сучасності	5.0	екзамен
ОК 9.	Антропологія релігії	4.5	екзамен
ОК 10.	Філософія	3.0	екзамен
ОК 11.	Культурологічні теорії	5.0	екзамен
ОК 12.	Релігійно-культурні традиції на теренах України	5.0	екзамен
ОК 13.	Вступ до культурології	4.0	екзамен
ОК 14.	Методика виконання та організації наукових досліджень	3.0	залік
ОК 15.	Культура давніх цивілізацій	10.0	2 екзамени
ОК 16.	Історія та культура України	4.0	екзамен
ОК 17.	Вступ до спеціалізації: історія та теорія культури	4.0	екзамен
ОК 18.	Культура племінного світу Європи	5.0	екзамен
ОК 19.	Іноземна мова	21.0	3 заліки, екзамен
ОК 20.	Культура середньовічного Заходу	5.0	екзамен
ОК 21.	Середньовічне мистецтво	4.0	екзамен
ОК 22.	Культура Відродження	5.0	екзамен
ОК 23.	Культура середньовічного Сходу	3.5	залік
ОК 24.	Культура Нового часу (XVII-XVIII ст.)	5.0	екзамен
ОК 25.	Мистецтво Нового часу (XVII-XVIII ст.)	5.0	екзамен
ОК 26.	Методика викладання культурологічних дисциплін у школі	3.0	залік
ОК 27.	Культура середньовічної та ранньомодерної України	5.0	екзамен
ОК 28.	Історія сучасної культури (XIX – поч. XXI ст.)	5.0	екзамен
ОК 29.	Культура України (XIX – поч. XXI ст.)	3.0	екзамен
ОК 30.	Сучасне мистецтво	3.0	екзамен
ОК 31.	Курсова робота	9.0	3 диф. заліки
ОК 32.	Археологічна практика (навчальна)	3.0	диф. залік
ОК 33.	Антропологічна практика (навчальна)	3.0	диф. залік
ОК 34.	Музейно-екскурсійна практика (виробнича)	3.0	диф. залік
ОК 35.	Педагогічна практика	3.0	диф. залік
ОК 36.	Виконання і захист кваліфікаційної роботи бакалавра	6.0	захист
ОК 37.	Атестаційний екзамен	3.0	екзамен

Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180,0	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1.1.	Політологія	3,0	залік
ВБ 1.2.	Соціологія		
ВБ 2.1.	Правознавство	3,0	залік
ВБ 2.2.	Логіка		
ВБ 3.1.	Психологія	3,0	залік
ВБ 3.2.	Педагогіка		
ВБ 4.1.	Історія костюма	3,0	залік
ВБ 4.2.	Історичне зброєзнавство		
ВБ 5.1.	Основи атрибуції та експертизи художнього твору	3,0	залік
ВБ 5.2.	Структурний аналіз художнього твору		
ВБ 6.1.	Краєзнавчі студії	5,0	екзамен
ВБ 6.2.	Регіональні студії		
ВБ 7.1.	Регіональні мови (румунська, угорська, словацька, польська, чеська)	12,0	3 заліки, екзамен
ВБ 7.2.			
ВБ 8.1.	Музеєзнавство	5,0	екзамен
ВБ 8.2.	Музеї України і світу		
ВБ 9.1.	Нетрадиційні релігійні вірування	3,0	залік
ВБ 9.2.	Релігійні вірування на Закарпатті		
ВБ 10.1.	Менеджмент культури	5,0	екзамен
ВБ 10.2.	Проблеми реконструкції та реставрації культурної спадщини		
ВБ 11.1.	Історія кіно та телебачення	3,0	залік
ВБ 11.2.	Історія театрального мистецтва		
ВБ 12.1.	Історія музичного мистецтва	3,0	залік
ВБ 12.2.	Історія літератури		
ВБ 13.1.	Тоталітарна культура	3,0	залік
ВБ 13.2.	Культура радянської доби		
ВБ 14.1.	Теорія експозиційної діяльності	3,0	залік
ВБ 14.2.	Пам'яткознавство		
ВБ 15.1.	Історія та теорія архітектури	3,0	залік
ВБ 15.2.	Міська антропологія		
Загальний обсяг вибірових компонент:		60,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:		240,0	

Структурно-логічна схема ОП

3.Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи. За умови успішного проходження атестації університет видає документ встановленого зразка про присудження йому освітнього ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр культурології .
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичні проблеми культурології, що характеризуватися комплексністю та невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен має передбачати оцінювання обов'язкових результатів навчання, визначених цією освітньою програмою.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентам освітньої програми

Обов'язкові компоненти ОП

[illegible]